

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1464

av Patrik Engström m.fl. (S)

Nationell satsning för att fler ska välja utbildningar inom byggsektorn

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en nationell satsning med målet att få fler att välja utbildningar inom byggsektorn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kraftig urbanisering och befolkningsökning driver behovet av ett utökat byggande av bostäder och lokaler och däribland främst flerbostadshus. Boverket (Boverket, 2016) visar i sin senaste framskrivning på ett ackumulerat byggbehov under tioårsperioden 2016–2025 på 710 000 bostäder, vilket utlagt längs en konjunkturkurva innebär 88 000 bostäder per år under perioden 2016–2020 samt 54 000 bostäder per år under perioden 2021–2025. Prognosen baseras på SCB:s uppskattning av att Sverige år 2025 har 11,2 miljoner innevånare.

Denna utveckling i kombination med tidigare borgerliga regeringars bostadspolitik och en lågräntekonomi har drivit på mot stigande bostadspriser och bostadsbrist i storstäderna och i regioncentra. Detta har lett till en alltmer påtaglig överhettning på bygg- och bostadsmarknaderna.

Enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer så skedde ett skifte vid årsskiftet 2014/2015, där efterfrågesituationen som främsta flaskhals för ökat byggande bytte plats med brist på arbetskraft. I dagsläget upplevs bristen på arbetskraft vara det största hindret för ett ökat bostadsbyggande. Det här leder till ett antal oönskade effekter som kraftigt stigande priser, bristande kvalitet, långa ledtider samt bristande kontroll över förlängda underentreprenörskedjor.

Det råder stor brist på inhemska byggnadsarbetare vilket leder till att många utländska byggfirmor och byggnadsarbetare finns i Sverige. Samtidigt vet vi med stor säkerhet att vi framöver har stora inhemska pensionsavgångar av byggnadsarbetare vilka med svårighet matchas av tillskotten från vårt eget utbildningssystem.

Mot bakgrund av de utmaningarna kopplade till urbanisering, klimat, sysselsättning och krav på resurseffektivitet kan industriellt träbyggande av flerbostadshus och lokaler vara en lösning. Därigenom kan det skapas tusentals nya jobb inom prefabricering i fabriksmiljö och bidra till att flytta jobb från överhettade storstadsregioner till landsbygd. Det kan också vara en delösning på bristen på inhemsk byggarbetskraft att flytta ut jobben på landet och att föra över arbetsuppgifter från snickare till maskinoperatörer. Detta kan även vara en möjlighet för integrering av nyanländ arbetskraft.

Genom att nyttja träets potential minskar man även klimatbelastning jämfört med andra byggmaterial. Eftersom ett industriellt flerbostadshus i trä har 40 % lägre CO₂-utsläpp än ett jämförbart betonghus. Att bygga industriellt och utnyttja ökade volymer, bättre kontroll över förädlingsprocesserna, underentreprenörer, konsulter och materialleverantörer ger potential till effektivitetsförbättringar. Industriellt byggande i trä riktat mot flerbostadshus och lokaler har också möjlighet att bli en framtida exportframgång. Det är tydligt att utbildningssystemet inte har förmåga att leverera tillräckligt med kompetens till byggsektorn idag, om man dessutom lägger till stora pensionsavgångar och industriellt byggande av flerbostadshus och lokaler i trä blir trycket på utbildningssystemet ännu större.

Patrik Engström (S)

Maria Strömkvist (S)

Marie Olsson (S)